

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravilno „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Namani se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 15.

V Ljubljani, 3. avgusta 1893.

Letnik VI.

Kaj je novega po svetu?

Zadnje dni se je govorilo in vzlasti mnogo pisalo po časnikih, da bo **državni zbor** razpuščen, da bomo imeli jeseni nove volitve za državni zbor. Vlada ima namreč poslance tako nasprotnih nazorov, da si ne upa z njimi vladati, ona nima zanesljive večine za-se in zato ugiba na vse strani, kako bi se rešila iz zadrege. Najbrže bo pa po novih volitvah prišla še v večje zadrege, zakaj liberalcem ljudje vedno manj zaupajo, z razmerami so vedno manj zadovoljni in zato si bodo poiskali pri volitvah drugih poslancev mnogi volilci, ki so dosedaj volili liberalne poslance. Liberalci se zato bojé novih volitev in pravijo, da jih ni potreba. Slovenci se novih volitev nič ne bojimo, skrbeli bomo, da pošljemo v državni zbor zopet zanesljive, skušene in marljive poslance. — Pred nekaj časom so v mestecu Išču postavili liberalci spomenik umrlemu ministru Hasnerju. Ta mož je skoval **nove šolske postave**, katere je katoliška cerkev obsodila kot cerkvi sovražne in za krščansko vzgojo naše mladine škodljive. S tem novim spomenikom so liberalci zopet odkrili spomin na stare rane, vsled katerih naša mladina toliko trpi. Koliko milijonov stroškov za šolo naklada nam nova šolska postava! In vendar kako majhni so dobički nove šole v primeri s troški! Res je, in temu moramo pritrditi iz celega srca, da za dobro šolo ni nikoli stroškov preveč, toda samo za dobro šolo, ne pa za šolo, kjer se ne upira vzgoja na nauk Kristusov. In koliko imamo vzgledov, za to, da katoliški otroci po šolah nimajo katoliške vzgoje. Veliko je šol brez sv. križa, šol, kjer se nič ne moli, šol, kjer učitelji podirajo to, kar duhovni zidajo. Tako smo nedavno brali v nekem nemškem šolskem listu naslednjo značilno dogodbico: V neki dunajski ljudski šoli našli so v šoli rožni venec, katerega so otroci oddali učitelju 5. razreda. Ta vpraša učenke, kedo da je izgubil rožni venec. Neka deklica se oglasi zanj, a pove

ob enem, da ni njen. Na to pa pravi učitelj zaničljivo: „Ali si tudi ti terciarka?“ Šolarica je zarudela in doma jokaje vso stvar povedala svojim staršem. Oče je bil seveda zaradi tega nevoljen nad učiteljem ter je naznanil to stvar uredniku „Christlich-pädagogische Blätter“ s prošnjo, da jo objavi. Tako se na sedanjih šolah spodkopuje pri mladini versko prepričanje ter se smešijo vpricho cele šole cerkvene pobožnosti. Sadovi take vzgoje ne morejo izostati. Prav pristavlja neki nemški šolski list: „Slavni avstrijski vojskovodja nosil je vedno seboj rožni venec, rad ga je molil ter ga umirajoč tudi držal v svojih rokah. Tedaj bi tudi tega slavnega domoljuba in velikega vojskovodja naši novodobni učitelji zaničevali in pitali s „tercijalom“. Tako daleč smo že! —“ Hvala Bogu, to se je zgodilo na Dunaju, ne pa pri nas. Slovenci smo tudi v tem oziru na boljem, ker imamo splošno boljše učitelje. Res je, da ni vse tako, kakor bi si želeli, toda splošno moramo reči, da delujejo pri nas v šoli učitelji in duhovni v jedinstvi, kar je za šolo najboljšo. Da so v kljub temu šolski vspehi pomanjkljivi, temu so torej v prvi vrsti krive sedanje šolske postave. Vso izrejo mladine treba postaviti na versko podlago; h Kristusu treba zopet voditi mladino, tam na božjem Srcu se bo mladina ogrela za vse dobro, tam bo spoznanja in moči dobivala, da tudi stori, kar spozna za pravo! — Umrli je na Dunaju **vojaški minister Bauer**. Rajnega so hvalili kot izvrstnega vojaka. Tudi cesar ga je rad imel; pokazal je to s tem, da je šel za pogrebom, kar se le redko zgodi. Umrli je previden s sv. zakramenti. — Zaradi pomanjkanja sena je vlada **prepovedala izvažati mrvo** čez meje cesarstva. Silno visoka cena klaje je vsled tega nekaj padla, a vendar je še vedno draga. — Po svetu ni posebnih novic; le **Francozi** bi se bili tam v daljni Aziji kmalu zapletli v vojsko s Sijamci zaradi mejá, sedaj je stvar poravnana.

božne časnike, ne briga se ne za dom, ne za otroke in ves svoj zaslužek znosi v gostilno, katera mu je od tedaj — cerkev. Ako hočem torej vsaj nekaj dobiti, moram v soboto sem, da tukaj s svojim in svojih otrok jokanjem dobim od moža kak goldinar, predno mi uide v gostilno. Tako moram ravnati jaz, tako morajo delati druge žene.“ — „Ali mož veliko zasluži?“ vprašam. — „Da, 12 do 14 gold. na teden, a od tega prislužka mi dá k večjemu dva do tri goldinarje in to le takrat, ako ga tukaj srečno vlovim.“ — „To je pač malo“, pravim ji, a ona mi reče z britkim nasmehom: „Ah, da bi bilo vsaj to moje, ker potem bi s svojim prislužkom mogla shajati; toda jaz moram s tem celi teden rediti otroke, moža in sebe, a kadar pride terek, moram, ako nečem biti tepena, dati možu goldinar ali dva, ker je v nedeljo in ponedeljek že vse zapravl.“ — „A kam vse razmeče?“ vprašam. Žena pa se obrne, pokaže na tolpo moških in reče: „Glejte, ga že vlečejo seboj v gostilno modrcvat, pit in igrat . . .“ V sredo potem slučajno zopet srečam to ženo, bila je zabuhla v obraz in obvezana. — „Kaj vam je?“ jo vprašam. „Kaznovana sem bila, ker nisem mogla včeraj možu dati denarja, katerega ni bilo dovolj za hrano številni družini.“

Žalostna podoba, žal da preresnična povsod ondi, kjer se živi brez Boga, brez vere in brez vesti!

84. Dvakrat junak.

„Mora že tako biti, dete moje“, deje uboga udova, brisoča solze, ki so ji tekale po blelih licih, „drugače ti

Med molitvijo zagledajo brodarji mladega dijaka koračiti po cesti proti brodu. Veseleč se krasnega jutra in lepe okolice pel in žvižgal je celo pot. Sicer pa je bil precej gosposki napravljen: glavo mu je pokrivala lepa baržunasta (žametna) čepica, izpod katere so se vsipali gosti kodrasti lasje. Oblečen je bil v kratko suknjico črne barve, a na strani so mu visele na širokem zelenem traku lepo izrezljane gosli. Stegna so mu pokrivala kratke hlače iz jedakega blaga kakor suknjica, mēča pa zelene nogavice, katere so tičale v precej visokih čevljih. Ko je naš dijak zagledal plav, ki je ravno imel odriniti od kraja, jel je teči in v enem skoku bil je predrzni deček na njem. V tem hipu je odvezal mlajši brodar vrvi, in plav se začne počasi pomikati naprej po deroči vodi.

Dijak skočivši na plav uljudno pozdravi vse in kmalu se priljubi vsej družbi. Nekaj časa sicer opazujoč gleda okolu sebe, a kmalu sede na vreče, kjer je bil zavezan kmetičev krompir. Nato vzame gosli v roke ter gode in peva pesem za pesmijo. Ljudem na plavu je bilo goslanje in petje prav všeč, le stari brodar je nejevoljno nekaj mrmral med zobmi, ker se je že sprl s tem svetom in je bil tega mnjenja, da preveliko veselje rado vodi za seboj nesrečo.

Toda lahkoživi dijak se zato nič ne zmeni, temveč le misli, kako bi bilo mogoče Martinovo skrinjico s kulkcem vporabiti, da bi bilo več veselja. Na dijakov nasvet postavil je Martin svojo skrinjico sredi plava, kmetičevi vreči je pa privlekel zraven, da bi služile gledalcem mesto

ne morem svetovati; jaz sem bolehava in ne morem delati, mene in svojega malega bratca pa vendar ne boš pustil stradati!“

Deček, čvrst korenjak kakih desetih let, kateremu so veljale te besede, skoči kvišku in potem, ko je še enkrat objel svojo mater, zapusti, ne da bi črnil kako besedico, svoj dom. Ni slišal več glasu ni joku svoje matere, in bilo je prav, da ga ni več mogel slišati, kajti njegovo srce bi že sedaj kmalu žalosti počilo.

Sedaj pride v male, postranske ulice v Filadelfiji. Ko je nekoliko časa po ulicah gori in doli koračil, gledal je sedaj tega, sedaj unega, kako je memo njega korakal, pa nobeden ga ni prijazno pogledal, in čim dlje časa je čakal pomoči kakega človeka, tembolj mu je upadal pogum. Solze polijejo ubovega dečka, toda nihče se ni zanj zmenil; kajti dasiravno je bil Henrik snažno napravljen, vendar je imel zelo slabo obleko na sebi; revežem in bolnikom pa je jok že tako prirojen!

Vsak je hitel po svojem opravku, pa ubogi mladenič je že skoro obupaval, ko zapazi konečno nekega gospoda, ki se je počasnih korakov bližal k njemu. Bil je črno oblečen, nosil visok klobuk na glavi in bil še precej vselega obličja.

Solze dečka iz nova polijó, dasiravno je imel že oči otekle in rudeče joku in njegov glas se je tresel, toda vse to je izviralo iz slabosti, kajti on že ni imel štirindvajset ur grizljeja kruha v ustih. Ko je Henrik poprosil tega gospoda za dar, obstal je ta pred njim ter opazoval sedaj obličje njegovo, sedaj njegov tresoči glas.

klopij. Nato je pa jel dijak jako uljudno vabiti pričujoče, nazivljajoč jih z „gospodi in gospemi“, naj se udeležijo predstave. Za nekaj časa začel je dijak na gosli igrati, in ko je ta končal, potegnil je Martin pregrinjalo raz skrinjice ter jel svojo navadno pesem. Prva podoba predstavljala je ubožno malo cerkvico sredi gozda z majhnim zvonikom nad vhodom.

„To je ona svetovno znana cerkev svetega Stefana na Dunaju. Njen zvonik je največi izmed vseh cerkv po Avstrijskem. Tukaj je prav lahko videti veliki zvon, ki visi v zvoniku; goni ga zmirom kakih dvajset močnih mož.“

Ljudje na plavu so se drenjali jako radovedni k skrinjici, da bi videli to znamenitost.

Med njimi se najpreje oglasi kmetič, lastnik onih dveh vreč krompirja. Z glavo majaje dne pipico iz ust, puhne goste oblake dima ter pravi:

„Veste kaj, naša vaška cerkev je pa vendar še večja, kakor cerkev sv. Stefana na Dunaju. In ta zvonec je prilično tako velik kakor naš mrtvaški zvonec.“

„Kaj pravite?“ — zadere se Martin ježno nad prebrisanim kmetičem — „vi, kmetovski, hočete na vse zadnje v svoji vasi celó tako cerkev imeti, kakor je cerkev svetega Stefana na Dunaju? Kaj?“

Kmetič nevoljen, da se mu oporeka, potegne dvakrat na debelo dima iz svoje pipice ter pravi:

„Veste kaj, prijatelj? Če je to-le tukaj cerkev svetega Stefana na Dunaju, potem sem pa jaz turški sultan.“

„Ti vendar nisi izmed onih dečkov, ki si morajo svoj kruh služiti z beračenjem“, reče z nekoliko smehljajočim obrazom in položi roko na njegovo ramo „kaj neki te je primoralo, da moraš beračiti?“

„Jaz — jaz“ reče Henrik, in se zajoka z nova „jaz še nisem nikoli beračil, pa nesreča mojega očeta in bolehavost matere me prisilila k temu!“

„Kdo pa je tvoj oče?“ vpraša ga gospod.

„Moj oče bil je bogat trgovec v tem mestu, toda on je enemu svojih prijateljev zelo pomagal s tem, da je bil porok zanj pri drugih, a oni je kmalu prišel vsled dolgov na boben, s tem pa je bil tudi moj oče ubožal, ki je vsled te izgube prehudo zadet zbolel in čez jeden mesec ležal že na mrtvaškem odru. S smrtjo mojega očeta pa je bil podrt glaven steber naši družini, ker kmalu bili smo pogreznjeni na najnižjo stopinjo revščine. Moja mati je živila sebe in svojega sinčka z delom svojih rok, jaz pa sem se moral sam. Včeraj po noči pa je hudo zbolela in bojim se, da ne bi umrla. Jaz ne vem, kako naj ji pomorem. Sedaj pa nekaj tednov nimam nič več toliko srčnosti, da bi šel k svojim starim sorodnikom in jim mogel razodeti, da njih pomoči potrebujemo. Gospod, gotovo ste tujec, in zato imam toliko poguma, da Vam vse odkritosrčno razodenem. Oh, ljubi gospod, gotovo se Vam smili moja bolna mati!“

Pri teh besedah se deček zopet zasolzi.

„Kje pa stanuje tvoja mati?“ vpraša ga z rahlo-čutjem. „Ali je daleč od tod?“

Zadovoljno se mu nato nasmehje misleč si: „Na, sedaj sem ti jo pa dal pod nos.“

„Svetega Stefana cerkev na Dunaju stoji vendar med hišami, ne pa v gozdu“, pripomni lastnik one krste. „To mi razložite, ali si moram misliti mesto dreves hiše. Kaj?“

„Saj še bil nisi na Dunaju. Zato pa rajši molči in poslušaj tiste, ki so že bili tam!“ zavrne ga Martin. — „Jaz sem pa bil na Dunaju, in stari ljudje še sedaj pripovedujejo, da je bil poprej tam, kjer je sedaj sv. Štefana cerkev, prav zaraščen gozd. Še dandanes imajo tam spravljeno palico iz one dobe. V to zabije vsak rokodelce, ki pride na Dunaj, jeden žebelj (radi tega imenujejo dunajčanje ono palico „v železu“). Kdor pa ni zabil v ono palico nobenega žebelja, naj rajši lepo molči, ako nanese govorica kedaj na Dunajsko mesto.“

„Ti, pazi, da se ne seznaniš s to le palico; tudi v tej so žebelji zabiti!“ zagrozi Martinu oni mož v narodni noši, preteč mu s svojo težko okovano palico. „Veš, ti slepar, mi kmetje res ne vemo, kdo ve koliko, a takó slepariti se pa ne damo.“

Lahkoživi dijak pa je dražil prepirljivce in se pri tem smejal prav od srca.

Brodnika bi tudi že zdavnej rada bliže pristopila, da bi tudi povedala svoje mnenje, a nista smela spustiti vesla iz rok, ker drugače bi se plav razbil na deroči reki. Vendar mlajši brodnik se ni mogel več zdržati, da ne bi

„Ona prebiva v zadnji hiši v teh ulicah“ odgovori Henrik.

„Saj lahko pogledate! Vidite ona-le tam v tretji ulici, na levi strani!“

„Pa si ji že šel po zdravnika?“

„Ne še“, deje deček „nimam nič denarja, ne morem ne zdravnika plačati, ne zdravila kupiti!“

„Tukaj“, reče tujec, potegnivši iz listnice tri cekine, „imaš tri dolarje, vzemi jih in teči po zdravnika!“ Henrika se veselja zasvetijo oči, vzame denar, se zahvali in steče.

Dobrosrčni tujec pa takoj stopi v ono hišo, ki mu jo je pokazal Henrik. Vstopi v majhno sobico, kjer zapazi nekaj kuhinjske posode in polomljeno mizo; v kotu pa je stala mala postelja, na kateri je ležala bolnica. Ona je bila zelo slabotna, na postelji pri njenih nogah sedel je mal deček, ki se je bridko jokal. Globoko ginjen pri tem pogledu stopi tujec bližje k postelji in delal se je takó, ko da bi on zdravnik bil, zato izprašuje bolnico po naravi te bolezni. Bolnica je povedala vse v kratkem in to je izrazila z besedami: „Oh, moja bolezen ima globoke korenine, zato bo pretežko zdravnikom mene ozdraviti. Jaz — jaz sem zelo nesrečna mati! Vidim, kako se moja dva sina vsak dan globokeje v revščino pogrezujeta, jaz jima pa ne morem nič pomagati. Le smrt zamore mojo skrb olajšati. Toda ravno smrt je strašna za mene, ker vselej, kadar mislim nanjo, spomnim se revščine, v katero bosta moja sinova obsojena, če jaz —“ Tu se bridko zajoka. Pa dozdevni zdravnik tolaži jo s takimi besedami, da se kmalu umiri.

tudi on pogledal v škrinjico, seveda veslo je polotil za stran. Na onem mestu je pa Ina posebno nevarna. In ravno tam, kjer bi bilo najreče opasnosti potreba, pustil je mlajši brodar veslo. Z nepopisno silo drvil je plav proti kamnitemu mostu, nič ni pomagalo vse upiranje obeh brodarjev, ki sta skušala izogniti se preteči nesrečnosti. Vse zastoj! Le še jeden trenotek — in plav se je razbil na kose ob kamenitem stebru. Neizmerna množina lesa, katere je bila na plavu, pokrivala je šumečo Ino na dolgo in široko; sredi med njim zibala se je Martinova škrinjica in prevrnjen voziček potovke. Kmetični vreči s krompirjem sta se pa potopili takoj v globočino. Ljudje so se bili oprijemali razdeljeni po različnih brunih nekdanjega plava. Nesreča je hotela, da sta bila starejši brodar in Martin na jednom in istem brunu, in mislimo si lahko, da brodar Martina ni posebno prijazno gledal, ker je bil uprav on glavni vzrok te strašne nesreče. Potovka se je hlastno oprijemala dveh skupaj zvezanih brunov in tu se skušala obdržati nad vodo. Tudi kmetič je splezal na ona dva bruna in se tako otel požrešnih valov. Drugi hotel si je opomoči s svojimi toporiči, med tem, ko se je tretji oprijemal kópe zvezanih hlodov. Toda za nekaj časa popusti vez in hlod za hlodom odplava dalje takó, da je tretjemu le še eden ostal v rokah in tega zadnjega se je revež toliko bolj tesno oklepal. K sredi je prignala reka kmalu vse k obrežju in bili so na tak način rešeni smrtni nevarnosti. Toda drugače je bilo s dijakom.

„Ne obupajte“, pravi tujec „mislite le na svoje zdravje, ki je tako dragoceno za vaše otroke. Imate li kaj papirja, da vam bom zapisal zdravilo?“

Uboga udova vzame otroku iz rok molitvenik, iztrga iz njega na zadnji strani nepopisani list ter ga dá zdravniku z besedami: „Ne zamerite, nimam drugega papirja, morda ga bo dovelj!“

Dozdevni zdravnik vzame svinčnik iz žepa in zapiše nekaj vrst na papir.

„Tako“, reče, ko je končal. „Boste videli, da Vam bo to zdravilo pomagalo. Če je treba, Vam lahko zapišem še eno. Upam za gotovo, da boste ozdraveli!“

On položi popisani listič na mizo in odide. Komaj pa je odšel, že stopi starejši deček v sobo.

„Veseli bodite, ljuba mati“, reče in stopi k nji. „Glejte, kaj nam je tujec podaril; on nas bo v nekaj dneh osrečil. Poslal me je, da naj grem Vam zdravnika iskat. Bodimo veseli!“

„Stopi bližje, moj sin“ deje mati med tem, ko z nekakim ponosom in ljubezno gleda na svojega Henrika, „stopi bližje, da te blagoslovim. Bog ne zapusti nedolžnih. O, da bi te on čuval in spremljal na vseh tvojih potih. Zdravnik je že bil tukaj. Bil je meni čisto neznan, vendar zelo prijazen, njegove besede so me zelo osrčile. Oni listič, na katerem je zdravilo zapisano, pustil je tam na mizi. Poglej, kaj je napisanega.“

Ostal je revež sam z mrtvaško krsto na jednom kosu razdrobljenega plava, in gotovo mu krsta tedaj nikakor ni vzbudila prijetnih mislij. Sprva je bil res precejšen kos plava, toda na velik strah dijakov postajal je zmirom manjši in manjši; kmalu mu ni preostajalo nič drugega, kakor okleniti se mrtvaške krste. Dobra volja ga je minila, žalostno se je oziral po zelenem bregu, a deroča voda tirala ga je z neustrahovano silo vedno dalje in dalje. Bori dijak ni imel drugega pričakovati nego smrt v mrzlih valovih, kajti bil je sredi razburkanih vod, pod njimi pa strašanska globočina, obrežje na desni in na levi jako oddaljeno od njega, in oni, ki so se srečno rešili, pa Bog vé, kje že za njegovim hrbtom; tedaj sam je bil, čisto sam boreč se z valovi. Pač strašni trenotki! Roke so mu kmalu omagale, ker krsta je bila jako nepripravna za držanje. Revež jel je čutiti, da tega ne bode mogel pretrpeti; mrtvaški pot mu je stopil na čelo. Uvidel je sam, da mu sedaj ne preostaje drugega, nego nagla smrt.

„O, da bi le kmalu konec bilo vseh teh muk in da bi že vsaj nehalo to trpljenje!“ take in jednake misli so se mu podile po glavi, a silno groza ga je bilo pred smrtjo. Jel je tedaj na glas moliti: „Oče naš“ in „Češčeno si Marijo.“ Tako resno in skesano pač še ni molil nikoli.

In prav potreba mu je bilo goreče moliti, kajti vse njegovo dosedanje življenje ni bilo nič kaj prida; in kaj bi bilo, ko bi umrl nagle neprevidene smrti?

Sedaj je spoznal, — to in vse drugo — a bilo je prepozno.

Henrik pogleda papir, a naenkrat ga odloži in se zamisli. Zopet ga pogleda in ko ga prebere, veselja in strmenja zakliče: „Hvala Bogu, rešeni smo!“

„Kaj pa je, moj sin?“ zakliče mati, videča sinovo veselje.

„Oh, berite, berite, draga mati! Bog nas je že uslišal.“

Mati vzame listek v roke, toda komaj ga pogleda, zavpije: „To je bil Jurij Vashington*)“ in pade nezavestna na posteljo.

Na lističu je bila zapisana svota 100 dolarjev, katera je bolnici nakazana, da jo dobi pri dobrotniku. Med tem pride zdravnik in vzdrami bolnico iz nezvesti. Priskrbi ji postrežnico in dobra tečna hrana pozivila jo je, v kratkem se ji je zdravje povrnilo.

Vpliv Vashingtona, kateri je bolnico obiskal, pridobil je udovi veliko prijateljev, kateri so ji priskrbeli trajen zaslužek in vzdržavali sinova, dokler nista dorasla, pozneje pa jima priskrbeli častne službe tako, da sta lahko do smrti lepo skrbela za svojo mater.

Vashingtona poveljuje zgodovina kot slavnega vojskovodja in državnika, a ta dogodek spričuje, da je bil tudi poln usmiljenja do revežev, kar ga v naših očeh še bolj slavi.

*) Georgen Vashington, jeden najslavnejših mož svojega časa, bil je od l. 1789 do l. 1796 predsednik Zedinjenih držav, ki je rešil sev. Ameriko iz najhujše zmešnjave ter ji pridobil z orožjem zaščiteno prostost.

Roka mu je odrvenela.

„Po meni je“, zavpil je obupno.

V tem hipcu mu šine izvrstna misel v glavo.

Na ves glas zakliče: „O, moj Bog, reši me, in jaz storim to obljubo: To krsto si ohranim kot spomin za celo svoje življenje, sam pa pojdem v kak samostan, da posvetim sebe Tebi!“ In na mah obrne se tudi njemu na bolje.

Krsta je priplavala v neko zatišje, kjer voda teče počasneje. S tresočima rokama poprime se obrežja in tako sta bila rešena oba, on in krsta, le gosli so med tem splavale dalje proti Inomostu.

Povest, katera je povsem resnična, dosegla je s tem svoj konec.

Dijak vzel je krsto seboj v Inomost in jo spravil v svojem stanovanju kot dragocen spomin rešitve iz smrtne nevarnosti. Konec leta poiskal si je samostan in zapustil svet za zmiraj. Toda krsta se nikakor ni ločila od njega, kajti dijak jo je vzel seboj v samostan ter jo postavil v svoji celici. A po preteku nekaj desetletij napotila sta se nekega lepega pomladanskega dne na zadnjo pot, na pot v hladni grob, oba — krsta in v njej menih, gotovo za smrt bolj pripravljen, kakor tedaj, ko se je na vodi krste oklepel prvič boreč se s smrtjo.

Bloke; Ludo vik Jenko, župnik v Knežaku, za župnijo sv. Duha v Velikem Trnu pri Krškem.

(Nameščen) je čast. gosp. Anton Poljšak, novomašnik v Vipavi, za kapelana na Vačah.

(Nova maša.) Poroča se nam: V Kranju je daroval v mestni farni cerkvi č. gosp. novomašnik Vincenc Čibašek dne 16. julija prvo sv. daritev. Razven obilne duhovščine je spremilo mnogo odličnih svatov g. novomašnika v cerkev. Ta dan zdel se mi je zopet starodavni Kranj v svojem svitu. Svečanosti primerno je govoril g. mestni kapelan dr. J. Mauring, primerjajoč duhovnikovo življenje in delovanje sv. rožnemu vencu. Dokazal je gospod govornik, da je v duhovnikovem življenju marsikaj veselega, marsikaj žalostnega, ako pa tudi zadnje prevlada, vedno je njegovo delovanje veličastno, častitljivo. Pri obedu nazdravil je preč. gosp. dekan novomašniku v imenu dekanije, blagorodni gospod župan v imenu mesta kranjskega. G. cerkveni govornik je pa poudarjal potrebo skupnega soglasnega delovanja v javnem in političnem življenju na verskonarodni podlagi. — Leta 1495 so ustanovili meščanje kranjski v Ahenu beneficij pri oltarju sv. Cirila in Metoda v farni cerkvi Matere Božje. Pred 400 leti so bili naši pradedje že zavedni Slovenci, a kakor nam priča ta ustacova, tudi verni katoličani, in mi, njih potomci, bodimo jednaki. To je vodilna misel navdušeno govorjenih in radostno sprejetih besed.

(S Ptuja.) V nedeljo dne 9. julija je bil lep božji dan. Pri Sv. Marjeti niže Ptuja ne pomnijo že dolgo takega. Ptujška podružnica sv. Cirila in Metoda je imela v lepo okrašenih prostorih gostoljubne Mikinove hiše shod s času primernim voporedom. Taki shodi na kmetih, kakršne je naša podružnica po vzgledu naprednejših svojih sester začela prirejati pri nas tu okoli Ptuja, niso odveč, nasprotno živa potreba, da se probuja, podučuje ljudstvo, ki še trdo spi in sladko sanja ob edino izveličavni nemščini. Podružnični načelnik, č. g. Stasinski pozdravi navzoče, ki so tako mnogobrojno od blizu in daleč prišli na shod. Posebej simpatično pozdravlja kmetško ljudstvo, katero on ljubi tako, kakor mati ljubi nadložno, od vsake prezirano, zaničevano dete svoje. Besede iz srca govorjene, šle so do srca. — Nato pripoveduje gosp. nadučitelj Kaukler v daljšem, temeljitem govoru o turških navalih sploh in slika posebej zmago Slovencev in Hrvatov pri Sisku. Beseda je govorniku čista, pravilna, zlog jaseen, poljuden, glas prijeten in krepek. Zato ga je vse verno poslušalo; pa radi bi ga še večkrat slišali. Če se je, ko smo slišali, kaj so naši predniki od divjega Turka prestali, tu in tam sočutja poselzilo oko, znal nam je prednašalec „Ravbarja“ izvabiti blagodejen smeh. Ali kakor da bi se g. učitelj P. z našimi čustvi igral. Koga ni globoko ganila pesen: „Turki na Slévič.“ Krasna pesen! ali treba jo prednašati znati, kakor to g. P., ki ima zares lepo zvené glas. — Mej govori in prednašanjem razveseljeval nam je srce domače pesmi mihi glas. Ko je predsednik še ljudstvu z vzneseno in navduševlino, a prav poljudno besedo razložil družbe sv. Cirila in Metoda pomen in namen in končno poklical vse — „v boj za deco našo“, oglasilo se jih je precej položivši na mizo svoj dar. Nabralo se je blizu 60 gld. Ljudstvo pa si je nabralo nekaj zrnice zlate resnice. Zvešto naj jih ohrani

in skrbno goji v svojem srcu, da mu obrodé stoterni sad! V to pomozi Bog in brata sv. Ciril in Metod! Če še omenim, da so se zunaj v bladni senci pod lipo domačo s milim petjem vrstile navdušene napitnice cesarju, domovini, papežu itd., izpolnil je Vaš dopisnik svojo dolžnost.

(Kanonizirane vmeščen) je bil 1. t. m. č. g. Jakob Koritnik na župnijo Bloke.

(Katoliška delavska družba) se snuje v Idriji. Zadnji torek so se poslala pravila deželni vladi v Ljubljani. Dosedaj se je oglasilo že nad 80 članov. Najprisrčnejše pozdravljamo ta veseli pojav, ki nam hkratu dokazuje, da ni zastoj zboroval vlnsko leto katoliški shod in želimo božjega blagoslova vrlim delavcem idrijskim, ki se družijo pod katol. zastavo.

(Iz Št. Vida nad Ljubljano.) Dne 19. julija pripeljali so v mrtvašnico našega pokopališča truplo Mihe Bitenca, tesarja in posestnika v Kosezih pri Zgornji Siški. Našli so ga mrtvega pod streho njegove hiše, naslonjenega na vrh okoli vratu. Nesrečnež je star blizu 60 let, oče peterim odraslim otrokom. Pred nekaterimi tedni padel je pri svojem delu tako nesrečno, da si je roko zlomil ter si pretresel možgane. Od tega časa ni bil več jasne glave.

(Osebnosti.) Gosp. dr. Al. Ho man, okrožni zdravnik v Prevojah, preseli se kot okrožni zdravnik v Badeče pri Zidanem mostu. — Gosp. A. Bobek, okrožni zdravnik v Ribnici, stopi v pokoj, in služba okrožnega zdravnika je razpisana do 10. avgusta.

(Misijon.) V Kapelah pri Brežicah imeli so oo. Lazaristi iz Celja od 22—30. julija misijon. Udeležba je bila zelo velika. Bog daj svoj blagoslov!

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Čast. g. Stefan Turk u š je nastavljen kot provizor v Sromljah. Prestavljen je č. g. Jožef Kostanjevec od Sv. Marka pri Ptuj kot kapelan k Sv. Kunigundi na Pohorju. — Novo nameščen je semeniški duhovnik č. g. Ant. Straki pri Sv. Marku poleg Ptuja. — V pokoj je stopil prečastiti gospod Anton Pajmon, župnik v Sromljah, in imenovana župnija je pa sedaj razpisana do 7. septembra tega leta. — Drugo mesto koralista pri mariborski stolnici je dobil g. Frane Medic, učitelj na c. kr. mariborski kaznilnici. — Zlato mašo je obhajal preč. gospod Fr. Ser. Rath, župnik pri sv. Lovrencu na Dravskem polju.

(V Marijino-Celje.) Naprošeni smo objaviti, da, ker je zanimanje za posebni vlak v Marijino Celje dne 11. avgusta jako živahno, in je oskrbljeno tudi večje število prostorov, prodajali se bodo za silo vozni listki tudi pri vlaku in po enakih cenah kakor preje, s čimur bo gotovo mnogim vstreženo ter se zvikša udeležba tega lepega romanja. Kako se vsestranski ceni to znamenito svetišče, razvidno je iz izjave nekega gospoda, kateri je mnogo svetišče obiskal in zatrdil, da take krasote, nego je svetišče Marijino Celje, ni še videl. — Priporočuje se tedaj ta lepa prilika vsemu vernemu občinstvu, da si ogleda zaklad štajerski, Marijino svetišče v prekrasem Marijinem Celju. Tudi za ogledati si Dunaj je s tem posebnim vlakom lepa in ugodna prilika. — Več pove, potovalni odbor v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

(Na Čatežu) pri Zaplazu se je ustanovila kmetijska podružnica, ki šteje že čez 40 udov.

(Iz Iga.) Dne 25. julija zvečer ob 9. uri, zaželo je goreti v sredi vasi Iga pri Mariji Močilnikar. Ker je hiša tesno med drugimi hišami, je le Bogu zahvaliti, da je bilo mirno vreme in da je naše vrlo gasilno društvo tako pridno delovalo ter ogenj omejilo le na gorečo hišo in še pri tej je le streha zgorela. Posestnica bila je zavarovana.

(Občina Predvor na Gorenjskem). prosi pri deželni vladi, naj se ondi osnuje šola za klekanje, da se s tem revnejšemu prebivalstvu, vzlasti tenskemu, kaj pomore do zaslužka. Želeti je, da se jej ta želja dopolni.

(Iz višnjegorske okolice). 30. julija: V velikem prekopu pod „Grčkom“ nad vasjo Veliko Loko se je pri grajenju železnice ponesrečil 22letni mladenič Jožef Skok iz Mereč, fare trnoveke na Notranjskem, dne 27. t. m. ob polu 7. uri zvečer. Padel mu je kamen z vrha prekopa ravno na glavo. Dejali so ga v sv. olje, pa je še isti večer umrl ob polu 11. uri.

(Zaradi ponarejevanja papirnatih goldinarjev) so prijeli 25. jul. t. l. postopača Petra Ribiča, ki je prejšnji dan v neki gostilni v Kamenci v kamniškem okraju izdal ponarejen papirnat goldinar ter ga izročili ljubljanskemu deželnemu sodišču.

(Iz Jesenice) se nam poroča, da se je razpočilo neko kolo za vrvi, kosovi so vsled urnega vrtenja razleteli na vse strani kakor pušice, prebili streho in se umirili še le na prostem. Tak kos zadal je tudi nekega čuvaja ter ga tako ranil, da je na mestu obležal mrtev.

(Postajališče v Šentvidu na Dolenjskem.) Glavno vodstvo avstrijskih državnih železnic je določilo, da se na železniški progi Grosuplje-Novo Mesto napravi postajališče v Šentvidu. Komisijska obravnava zaradi pridobitve potrebne zemljišča vršila se je 25. julija. Ker se je stvar rešila dovoljno, zato bodo kmalu pričeli z grajenjem postajališča, ki bo Šentvidcem in okolici gotovo dobro došlo.

(V Ameriko. — Žetev. — Trtje.) Z Radovice, dne 28. julija: Te dni je odšlo od nas v Ameriko 10 oseb. Zdaj je tam naših ljudi 225. Fara šteje 1140 duš, je tedaj petina v Ameriki. — Ta teden se vrši žetev. Ječmen in pšenica sta dobra, rž je redka. Tudi drugi sadeži obetajo precej obilno. Večkratni dež in toplo solnce zelo pospešujeta rast. Posebno lepa je kruzna. Češnje so jako polne. Bog nas obvaruj kake nesreče, imeli bomo kruha. A one stvari, o kateri sv. pismo pravi, da razveseljuje človeško srce, in je temu tudi skušnja pritrdila, — včasih še preveč — vina ne bo. Šemtertje je še kak ostanek trt, kakor spomin, da so bili vinogradni kraji.

(V Metliki) se močno razširja tifus. Zbolelo jih je do zdaj nad 20, večinoma v starosti med 10. in 20. letom. Umrli sta za to boleznijo dve, mati in hči, in pri tisti hiši so še trije bolni. Velik strah je bil po gorenjem delu metliške fare, ker so se v lozi potikali neki klateži, ki so lovili posebno ženske. Prišel je tak hajduk s košem na hrbtu na Grabrovec in tirjal od žensk, naj mu dajo subega mesa. Pa so ga dale, ker so se bale, da se ne bi maščeval. Zdaj so prešli v goro na sosedno Vlačko. — V Ameriko jih

je od nas letos odšlo okoli 200, in še zmirom odhajajo. Doma so še sami otroci, ženske in stari ljudje. No, letos je pa še jeden tak šel v Ameriko, star namreč že 72 let. Kaj bo, kaj bo?

(Bolezen.) Iz Sp. Idrije se nam poroča, da je vso faro obiskala idrijska bolezen, in sicer še hujše, kakor po zimi. Skoro vsak drugi dan imajo mrliča. Tudi v Idriji jih še dokaj boleha na tej bolezni.

(Nesreča pri strelu.) V nedeljo 16. julija praznovalo se je v Grobljah pri Mengšu cerkveno posvečevanje. Kakor običajno so skušali fantje tudi letos slavnost s strelom povečati. A veselje je bilo kmalu končano. Prvi možnar se razletel, razkrehne čelo in zlomi nogo v golenici navdušenemu dečaku Jan. Zalokarju, ki sicer ni streljal, ampak le od strani gledal. Strel je koj prenehal in se bo menda tudi zanaprej opustil. Komaj ranjenca prinesel domu, že izdihne svojo dušo in zvonovi zapojó namesto vesele prav žalostno — smrtno pesem. Rajni je bil namreč mladenič cvetoče dobe 23 let, in jeden izmed najvrljših mladeničev ne le v soseski, ampak v vsi mengeški fari. N. v m. p. — Otrok slučajno ni bilo na licu mesta. A ker je že mlada kri navdušena za to nevarno opravilo, zapomnijo naj si stariši ta dogodek v svarilo, da vsaj otrok ne pošiljajo nesreči naproti, katera ne prizanaša ne malim ne velikim.

(Ogenj.) Budanje, 20. julija: Danes pred poludnem je pogorelo pohištvo Fortunata Kranjca številka 113 v Budanjah. Zanetil je bajé triletni jedini sinček, katerega je mlada mati z jednoletno sestrico v senco posadila, med tem pa je sama kosilo v kuhinji pripravljala. Sinček je moral zlesti na hlev ter tam z žigicami zapaliti seno, katero je v naglici zaplamtelo. Mimogredoča žena zapazi dim ter hiti naznanit gospodinji, katera je, prišedši k ognju, slišala še presunljivi zadnji klic svojega deteta: „Mama, mama, mama!“ Kot odločna levinja hotela se je zakaditi v gorečo seno, da reši svoje dete; le s silo sta jo pridržali dve ženi od gotovega pogina. Padla je potem v medlevice, iz katere je prišla le toliko k zavednosti, da neprenehoma kliče: „Dajte mi dete, dajte mi dete!“ Ljudje so pridno gasili, toda brez uspeha, dokler niso po preteku jedne ure prišli vipavski gasilci, ki so rešili, kar se je še dalo rešiti.

(S Podjunske doline na Koroškem) dne 18. jul. t. l.: Pozno sicer pridem, vendar ne morem, da ne bi omenjal, kako slovesno smo tudi v Podjunski dolini praznovali god sv. Cirila in Metoda z molitvami, s kresovi, s pokanjem topičev itd. — Poleg te vesele sporočiti Vam moram tudi žalostnih novic. Ne omenjam, kako pri nas na Koroškem tlačijo Slovence, kako nam odtujujejo mladino po ljudskih šolah, omenim samo, da je dne 5. julija prihrula v našo dolino huda nevihta s točo, katera je skoro tri četrte ure padala debela kakor kurja jajca in je hudo poškodovala vzlasti polja v Švabeški fari, v Dobu in v Komeni. Žal, da ni uničila le poljskih pridelkov, tudi strehe iz desk in opeke so zelo poškodovane. Enaka nezgoda je zadela sosednje Šmiklavžane, katere to tem huje boli, ker so jim lansko leto uničili podzemeljaki podjedi vso setev in travnike. Prav bi bilo, da bi podpore potrebni poškodovanci našli mnogo usmiljenih src in radodarnih rok.

(Zavarovanje proti teči.) Celovski „Mir“ objavlja pod naslovom: „Teča“ ta-le premiselka vredne besede: Sree mora človeka boleti, če v poletnem času časnike prebira in zvé, koliko škode nemila teča našim kmetom napravi. Hudo je, če komu pohištvo pogori; pa nekaj dobi od zavarovalnice, in kjer so dobri sosedi, mu še tisti nekoliko pomagajo, bodi si z blagom ali delom, da si brž nova poslopja postavi. Po teči pa je prizadeta cela sosenska, in ker so vsi udarjeni, tudi drug drugemu pomagati ne morejo. So sicer zavarovalnice zoper tečo, pa tiste so silno drage, kmet si nerad naloži to novo breme v nadi, da bo pa morda leto srečno minolo brez nesreče. Tako prepušči svoje pridelke milosti neba. Kedar pa nesrečna ura pride, zdihuje in obupuje ter si ne vé pomagati. Po naših slovenskih dolinah teča rada klesti, posebno po vinorodnih gorcih štajerskih in dolenskih, pa tudi druge kraje pogosto obiskuje.

Pri pogledu na to vsako leto novo nadlogo začne usmiljen redoljub premišljevali, ali in kako bi se dalo pomagati takim posestnikom, katerim je teča pokončila pridelke pridnih rok. Zavarovalnice zoper tečo so drage, in govori se še, da škodo kar mogoče nizko cenijo. Temuse ni čuditi, saj taki za vodi morajo rediti lepo število uradnikov, pisarjev in agentov. Kmet pa ima obilo plačil.

Vredno bi bilo, ko bi modri možje, katerim se kmet smili, o tem premišljevali, kako bi se dalo vpeljati, da bi se nekoliko olajšale in zacelile rane, ki jih poljedelcem teča prizadene. Država bi v tem oziru že zamogla kaj storiti. Nekaj milijonov bi se moralo obrestonosno naložiti kot poseben zaklad; potem bi se moral temu zakladu priskrbeti še kak stalen dohodek, iz obrestij pa naj bi se podpirali taki, katerim je teča škodo naredila. Toda za to ni upanja, saj nas skušnja uči, da imajo zmirom zadosti milijonov za vsakovrstne potrebne in nepotrebne reči, samo za kmeta nimajo nikoli krajcarja, le od njega bi zmirom radi kaj imeli. Če pa že za celo državo ne gre, morda bi pa mi Slovenci zamogli ustanoviti tako pomožno blagajnico za vsakoletno podporo tistim, katerim teča pridelke uniči.

Mi ne mislimo na zavarovalnico po šabloni z velikim številom dobro plačanih uradnikov in agentov, taka bi ne mogla po ceni zavarovati, velikih plačil se pa kmet boji. Mi si ta zavod mislimo kot delo krščanske ljubljani v rokah ali vsaj pod nadzorstvom čast. duhovščine. Iz začetka bi nabirali po celi domovini milodare za ta namen. Iz teh doneskov bi narastel zaklad, kateri bi se na obresti naložil. Ko bi bil že precej močen, začele bi vodstvo kmete vabiti, naj pristopijo k društvu z malimi letnimi doneski. Zdaj bi imelo društvo dvojen dohodek, namreč vplačila kmetov in obresti od naloženega zaklada; s temi dohodki bi zameglo vsako leto nekaj podpore razdeliti med tiste, katerim je teča pobla. Vsak bo vesel, če bo le četrti del škode povrnjen dobil. Dušni pastirji na deželi bi brezplačno pobirali letne doneske posestnikov in pošiljali na osrednji urad. Tako bi društvo ne potrebovalo agentov ter bi izhajalo z malim številom uradnikov. Društvena uprava bi bila torej jako po ceni; tem več denarja bi ostalo za podporo. Marsikatero lepo

reč smo že izvršili in oživili iz lastne moči, zakaj bi ne mogli enkrat kaj takega, kar bi bilo kmetu v pomoč in tolažbo?

(Cigan pretkan — pa drugi tudi.) Cigan, čegar revir (lovsko zemljišče) je navadno ob Krki pri Kostanjevi, ukradel je konja menda po noči od 5. do 6. julija skoro gotovo nekje na Štajerskem med Savo in Sotlo. Konj je bil sicer na eno oko slep, pa je vendar še kaci 100 gld. vreden. Ker so pa cigani kot konjski tatovi preveč na dobrem glasu, ni si ga upal sam jahati čez savski most na Vidmu. Najel je čisto tujega človeka, kateremu je plačal 2 gld., da ga je jahal čez most. Sam jo je pa precej pred konjem mahal. Pri krškem mostu se je pa ta stvar občinskemu odborniku, ki je bil ponoči sam okraden, sumna zdelala. Takoj je občinskega služabnika obvestil o svoji slutnji. Ta jo res mahne za jezdecem in ciganom. Ker se je bil na neki voz prisedel, je bil pri vasi Prstavi že prehitel oba. Tukaj je sklical kmete, ki so mu pomagali ugrabiti konja in oba tatova. Cigan je odnesel peté v gozd, njegov pomočnik pa v ječi krške sodnije premišluje, kako se bo zagovarjal in izgovarjal. „Dom.“

(Moč vodene kaplje.) Govor'co, da kaplje izvirajo kamen, ako jih je dovolj, potrdila je nedavno na Dunaju prav originalna stava. Amerikanski umetnik stavil je za znatno svoto z Dunajčanem, da ne bo mogel pretrpeti, da bi liter vode tri čevlje visoko kapljala na njegovo dlan. Smeje se sprejel je Dunajčan stavo, meneč, da ima denar že v žepu in da bo Amerikanec gotovo zgubil. Odmerili so vodo, jo vlili v kositaro posodo s tanko cevko ter jo postavili tri čevlje visoko. Do 300 so naštehi in ravno toliko kapljic padlo je na dlan; Dunajčan postajal je vedno bolj rudeč, a trpel je vse jedno; ko so pa naštehi 420 kapljic, ni mogel pretrpeti več. Njegova dlan bila je zelo rudeča, koža razpočena in meso krvaveče; vode je pa izteklo že prav malo. Vsa navzeča družba se je čudila, da morejo kapljice vode imeti tak učinek.

(V Zrečah) je strela oplaznila ogel od hiše Vrčnik-Keklove, ne da bi bila zasmodila ali sploh zdatno škodo naredila; na Jakobovo zgodaj po polnoči pa je nesrečnosni „rdeči petelin“ spravil črevljarja Harinski-Volčiča ob hišo in vse pohištvo in jedino živinče.

(Od Sv. Kunigunde) na Pohorji se nam naznanja, da so onde z letošnjo žetvo prav zadovoljni. Dal Bog, da bi tudi tiste prirastke, ki še na polji obetajo dober kruh, srečno spravili pod strehe. Le to tamošnji prebivalci obžalujejo, da letos morajo v nižave izredno velikokrat opazovati pogubne požare.

(V Gradcu) veljajo po 100 kilo: a) klavni voli tolsti 29 gold. 50 kr. do 32 gold., poltolsti 27 gold. 50 kr. do 29 gold., suhi 25 do 27 gold., b) voli za pitanje 27 do 29 gold., c) klavne krave krmljene 23 do 26 gold., polkrmljene 19 do 22 gold., sloke 15 do 18 gold., d) biki 24 do 28 gld., e) krave-dojnice do 4. teleta 24 do 25 gld., čez 4 tele 19 do 23 gold., breje 21 do 24 gold., f) teleta 38 do 48 kr. za 1 kilo kladne živali.

Tržne cene v Ljubljani

dne 29. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	7 75	Špeh povejen, kgr.	— 68
Reš.	6 15	Sarovo maslo.	— 80
Jajzen.	6 25	Jajce, jedno	— 2
Oves.	7 50	Mleko, liter	— 10
Ajda.	8 50	Goveje meso, kgr.	— 64
Praso.	6 —	Telečje	— 48
Kerasa.	6 —	Svinjsko	— 60
Krompir.	3 20	Koštranovo	— 35
Leča, hkl.	10 —	Pikanez	— 35
Grah.	14 —	Golob	— 16
Pšol.	10 —	Seno, 100 kgr.	— 50
Maize, kgr.	— 96	Slama	— 14
Maiz.	— 70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 40
Špeh svet.	— 62	„ mehla	5 —

Loterijske srečke.

Dunaj, 29. julija:	36.	53.	11.	18.	63.
Gradec, 29. julija:	13.	65.	31.	83.	1.
Lize, 22. julija:	4.	52.	72.	11.	46.
Trst, 22. julija:	59.	7.	25.	12.	66.

Janko Ev. Sire v Kranji

priporočila svoje izberne zalogo mnogovrstnega

77 2-1

specerijskega blaga.

Posebno priporočila kranjske klobase po 9¹/₂ kr. komad, pleče in gnati, suho meso, špeh, salami ogrske po gl. 1:50, domače po 1 gl. Kilo, pri odvetju najmanj 5 Kilo izberni kranjski brinjevec liter gl. 1 — do gl. 1:40, slivovko po 1 gl. s steklenico vred po poknem povzetju.

Tudi vsprejem pridnega dečka dobrih staršev za učence.

Vozovne zveke

(Rundreise - Billets), veljavne za vsak vlak, ki se na vsako povojno progo lahko sestavi, priporočila

Jos. Paulin v Ljubljani,
majnarodna potovalna pisarna.

Za Ljubljano Dunaj in nazaj so taisti po jako znižani ceni
veljavni v zalobli. 378 3-1

Marija sedem žalosti

priporočila vreden molitvenik 63 (3)

Vezen v platno 80 kr., v usnje 90 kr.,
usnje z zlato obrezo 1 gl., v šagrin-usnje
1 gl. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Dobi se pri J. Bonaču, knjigovezu
v Ljubljani, in v Katol. Bukvarni.

Oznanilo.

Podpisanece naznanja s tem, da ima izgotovljeno

cerkveno uro

primerne za kako faro cerkev, in dve uri, primerne za kako
podružnico. — Kdor bi jedno ali drugo potreboval, obrne naj se do
njega s spodaj naznanjenim naslovom

Rad sprejema tudi popravila, ki spadajo v njega stroko.

Matija Leonard,

izdelovatelj cerkvenih ur,

v Cerklju pri Rakeku na Kranjskem

IV. zvezek:
POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad
20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški
Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani.
— Tudi III. zvezek je še v zalogi.

Učenci
sprejme v svojo prodajalnico Ivan Murnik v Kam-
niku.
Več o tem izve se pri imenovanem.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8
(poleg Alojzjevišča) 74 2

se priporočila predstavi duhovščini, slav.
cerkvenim predstojnikom in cerkvenim
dobrotnikom v najmanjši in točno
izdelovanje vsakovrstno

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine
po vzorcih ali lastnem načrtu.

JAK izvirno blago pošlje dobro, varno
zaradi poštne prave. 74. 2. 53-28

Zgoščeni, kri čisteči sarsaparilla-sirup

kateri prireja lekarnar J. Herbabny na Dunaji
sestoji iz povsem neškodljivih rastlinskih snovi, o-
sobi to še iz sokov sarsaparilla-
rastline, priznane najbolj učin-
kajoče za čiščenje krvi. Ta
sirup pospešuje slast do jedi,
očista kri, odstranjuje za-
basanje, razkrojuje zavžitev
jedila ter sploh okrepčuje pre-
bavila.

Cena steklenici 85 kr., po poš-
15 kr. več. 34 12-7

Vsaka steklenica ima varstveno znamko.

Osrednja zaloga za provincoe

na Dunaju, lekarna „zur Barmher-
zigkeit“

J. Herbabny-ja, 7-I, Kaiserstrasse 73. 75.

Dobiva se v največ lekarnah.

2 zlati, 13 srebrnih
medalij.

9 častnih
in priznanih listin.

Kwizdov restitucijski fluid

voda za umivanje konj.

Steklenica velja 1 gl. 40 kr. a. v.

Vie nad 30 let z najboljšim vseh v rabi v mnogih
dvornih hlevih, v znamenitih zasebnih in vojaških
hlevih, okrepčuje pred in ojačuje po velikih na-
porih, pri izpahenju, otrplosti itd. ter ojači konja za
izredno težko vožnjo in tek.

Dobiva se v lekarnah in prodajal. zdravilnih sredstev.
Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno znamko ter
zahteva izrecno

Kwizdov restitucijski fluid

Glavno zalogo ima

France Ivan Kwizda,

c. in kr. avstr. in kralj. rumunski dvorni založ., okrož. lekarnar
Korneuburg pri Dunaju. 45 8-4

Mnogo tovarnarjev je

kateri rabijo karbolinej za varstveno sredstvo proti
vsakovrstnim mrčesom, gnilobi in trohnobi lesa, hišni
in zidni gnilobi; mokrim stenam i. t. d. Toda edin
originalni združuje v sebi ona dva
Barthelov karbolinej svojstva, katera stavimo
do takega varstvenega sredstva. Ihtvati daje orehovo-ru-
javi plesk lesnim predmetom, katerim prisvaja 3 do 4 letno
daljno trajnost. Prospekt zastoni. 38 (10-9)

Vsak poskus jamči trajno naročevanje. 5 kilo poštni za-
boji 1 gl. 30 kr.

Glavno zalogo ima tvrdka BRATA EBERL
v Ljubljani.

Mali troški, velik uspeh in dobiček.

Mihael Barthel in drug, Dunaj, X., Kepplergasse 20.
Ustanovlj. 1. 1781.

Občuje se slovensko pismo in ustno.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitile, trisore

Čistilne mline za žito

rezalnice za krma

A vromatični

aparati proti parosopari

tlačilnice za vino

tlačilnice za sadje

mlinske za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kark v

obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo

razpoloža v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse, Nr. 78.

Imate ilustrirani katalog v posredstvu in shranjenju vseh strojev in

Najkvalitetnejši popaji. — Jamstva. — Stroji se daje na posojilo.

Cene se se znova znižale! Prebrskovalcem zaslon popaji!

Zaupni mož v vsaki fari.

Velevažno, že četrt stoletja ob-
stoječe, povsod izvanredno za-
upanje in spoštovanje uživajoče
denarstveno podjetje (poroktveni
zaklad znaša že 20 milijonov
kron). Šegar glavni sedež je na
Dunaji, koje je cesarsko kraljevo
privilegirano ter je pod vrhovnim
nadzorstvom visoke c. kr. drž.
vlade in šegar vsestransko pri-
znano blagonsno delovanje se
razteza po vseh pokrajinah naše
avstrijske domovine, pooblašča v
vsaki fari po jednega zaupnega
moža z nalogo pospeševati večje
razkiranje tega podjetja v dotič-
nem kraju. 43 (10-8)

Razumne, čislane in v denar-
stvenem obziru popolno zaupanje
živajoče osebe, koje si želijo
pridobiti vedno rastoči postranski
zasluzek za mnogo let, blago-
volijo naj pod znamko „201.191.
Graz pestlagernd“ več proizvedeti.

Jedino pristna

Kneippova sladna kava
bratov Oels

v rudečih štiringlatih zavitkih
se dobiva v Ljubljani pri M.
Wagnerjevi vdovi in v vseh
specerijskih in konsumnih pro-
dajalnicah. 29-10

Koverta s firmo
vizitnice in

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

45 let na dobrem glasu!

C. in kr. avst.-ogr. in kr. gršk. zobnega zdravnika

dr. Poppa anatherinova
ustna voda

najprijetnejša in najboljša ustna voda na svetu, pomaga
pri ustnih in zobnih bolečinah, in pri istočasni rabi z dr. Poppa
zobnim praškom ali zobno pasto ohrani zdrave in lepe zobe.

Gosp. dr. J. G. Poppu, c. in kr. avst.-ogr. in
kr. gršk. dvorn. zobn. zdravn. na Dunaji. 51 10-5

Sredni vspehi, katere sem akusil sam in katere so akusili moji
bolniki, ki so rabili anatherinovo ustno vodo, mi nakladajo
dolžnost, da kot zdravnik izjavim, da sem jo večkrat priporočal
ne le kot najboljšo med znanimi zobne ohranjujočimi
sredstvi, temveč tudi kot varovalno sredstvo proti po-
gostnim ustnim boleznim, o katerih se večkrat toži, ter
isto še vedno kar najtepleje priporočam.

Sloveče toaletne specialitete dr. J. G. Poppa, c. in kr.
avst. in kr. grškega dvornega zalagatelja, na Dunaju, mesto, Bog-
nergasse 2., prodajajo: V Ljubljani: G. Piccoli lek., W. Mayer, lek.,
J. Svoboda, lek., U. pl. Trnkoczy, lek., J. Greč, lek., Ed. Mahr,
parf. K. Karinger, V. Petričič, J. S. Benedikt; v Ormožju: J. Blažek,
lek.; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kamniku: J. Močnik lek.; v Ko-
čavju: J. Braune, lek.; v Kranju: K. Savnik, lek.; v Krškem: Fr.
Bömches, lek.; v Litiji: J. Beneš, lek.; v Metliki: Fr. Wacha, lek.;
v Novemestu: F. Haika, lek.; v Postojni: Fr. Baecarich, lek.; v
Radovljici: A. Rohlek, lek.; v Skofljoki: J. Zenatti, lek.; v Treb-
njem: J. Ruprecht, lek.; v Vipavi: A. Gulelmo, lek. in vse lekarnе,
druguje in parfumerije v Avstro-Ogerski.

Vzamejo naj se le dr. Poppa izdelki.

Podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let s največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani prsi sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za naraščanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo naraščanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.)

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi ali, s so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te sorej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokollirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti s nižje ceno, niti s drugimi pretevezami, da bi kupili kake ponaredbe!

83 6-17

Osrednja razpošiljalnica za provincije: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkócsy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmied, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar, F. Prodám, M. Mizzam, drog.; v Brezah: A. Ruppert; na Sovodnem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladoviz; v St. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: P. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikovecu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Največji izbor.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosegljivo prednost, da se škodljivemu vživanju namešane ali s surogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravejšo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Ponaredeb se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se

Priatno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko. 10 (24 14)

Izdajatelj: Dr. Ivan Jasežič.

Odgovorni urednik: A. Kalus.

France Čuden preje Oeba

»URAR«

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11

priporoča slavn. občinstvu, posebno preč. duhovščini največjo svojo zalogo zlatih, srebrnih in nikelnastih

švicarskih
žepnih ur

po najnižjih cenah, vsakokrat

stenskih ur in
ur budilnic

verific, prstanov, uhanov
in vseh v to stroko spadajočih
predmetov.

Popravila izvrši točno in
natančno, poština naročila pre-
skrbuje hitro. — Cenike po-
šilja brezplačno po pošti, vseh
popisane so natančno ure in p-
označen čas jamešnja za traj-
nost in trpežnost blaga. — Za-
menjuje stare ure in druge
svari. 25 (20-11)

Zamenjavam tudi stare srebrne ure. 25

Zlata kolajna, Bruselj 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec,

katero želodec in opravi-
labavnih delov života krepi
n tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani na dunajski

5 12-8 cesti

Cena 1 stekl. 10 novcev.

(1) 50-14

Izdelovatelj razpošilja to tink-
turo v zabojčkih po 12 steklenic
in več. Zabojček z 12 steklenic
stane gld. 1-36; s 24 gld. 2-60; s 36 gld. 3-84; s 44 gld. 4-26; 55 steklenic
tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5-26; 110 stekl.
gld. 10-30. Poštnino plaša vedno naročnik.

Išče se stanovanje

pripravno za prodajalce
blizu farne cerkve. Ponudbe
opravištvu tega lista. 55 66

Ölzova kava

priznana najboljša in najzdrav-
nejša dodaja kavi se dobiva v
glavni zalogi za Kranjsko pri
M. Wagnerjevi vdovi v
Ljubljani, in v vseh specializiranih
in konsumnih prodajalnicah.

Tiska „Katoliška Tiskarna.“